

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2748/2019
03.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босилковића, чланова већа, у парници тужиоца - противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Бајчетић, адвокат из ..., против тужене - противтужиле ББ из ..., чији је пуномоћник Светлана Ђорђевић, адвокат из ..., ради издржавања детета по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 154/19 од 13.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 03.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 154/19 од 13.03.2019. године - у ставовима првом, трећем и четвртном изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П2 203/18 од 21.01.2019. године, која је исправљена решењем тог суда П2 203/18 од 01.02.2019. године, ставом првим изреке разведен је брак закључен између парничних странака дана ... године у ..., уписан у матичну књигу венчаних матичног подручја ... под текућим бројем 234 за ... годину. Ставом другим изреке, малолетно дете парничних странака ВВ, рођен ... године у ..., поверен је мајци ББ на самостално вршење родитељског права и одређено је да ће пребивалиште детета бити на адреси мајке у ... у улици Ставом трећим изреке обавезан је отац АА да на име издржавања малолетног детета ВВ плаћа месечно 18% од редовних месечних примања које остварује у ЈП ..., Огранак ..., у делу предузећа „...“, ..., умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 13.08.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће док се околности не промене, од 1. до 15. у месецу за текући месец, с тим што је до правноснажног окончања спора дужан да плати разлику између 15% одређених решењем о привременој мери тог суда П2 223/18 од 29.08.2018. године и досуђених 18%, све на руке законском заступнику малолетног детета - мајци ББ, док је одбијен као неоснован тужбени захтев за разлику до тражених 25% од месечне зараде. Ставом четвртим изреке одређено је да ће се одржавање личних контаката између малолетног детета ВВ и оца АА одвијати тако што ће дете боравити код оца сваке среде у периоду од 15 до 19 часова, сваке суботе од 12 до 18 часова, сваки други верски и државни празник почев од пресуде наизменично (Божих код мајке, Ускрс код оца, а следеће године обрнуто), сваки други рођендан, као и дан рођендана оца и дан крсне славе оца у

периоду од 12 до 18 сати. Одређено је да ће овај модел важити и за време годишњих одмора, осим у периоду када дете иде са мајком на зимовање и летовање. Ставом петим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 154/19 од 13.03.2019. године, ставом првим изреке преиначена је пресуда Основног суда у Лазаревцу П2 203/18 од 21.01.2019. године, исправљена решењем истог суда П2 203/18 од 01.02.2019. године, у ставу трећем изреке тако што је обавезан АА да на име издржавања малолетног детета ВВ плаћа месечно 25% од редовних месечних примања које остварује у ЈП ..., Огранак ..., у делу предузећа „...“, ..., умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 13.08.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће док се околности не промене, од 01. до 15. у месецу за текући месец, с`тим што је до правноснажног окончања спора дужан да плати разлику између 15% одређених решењем о привременој мери тог суда П2 223/18 од 29.08.2018. године и досуђених 25%, све на руке законском заступнику малолетног детета - мајци ББ из Ставом другим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене-противтужиље и потврђено је решење Основног суда у Лазаревцу П2 203/18 од 01.02.2019. године. Ставом трећим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужилац-противтужени да туженој-противтужиљи плати трошкове парничног поступка у износу од 52.500,00 динара. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац-противтужени да туженој-противтужиљи плати трошкове другостепеног поступка у износу од 11.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу одлука садржаних у ставовима првом, трећем и четвртм изреке, тужилац-противтужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2 тачка 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18) и члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005, 72/2011 и 6/2015), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена, али да није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до неправилне примене неке од одредаба овог закона, због чега нема ни битне повреде одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. овог закона на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак године и у брачној заједници је рођено малолетно дете ВВ дана године. Заједница живота између странака трајно је престала без могућности поновног успостављања. Према мишљењу стручног тима Центра за социјални рад ..., брак парничних странака потребно је развести као нефункционалан, а малолетно дете поверити мајци на самостално вршење родитељског права, што је у најбољем

интересу детета, јер је и у досадашњем периоду мајка била доминантан родитељ на које је дете усмерено. Тужилац-противтужени АА у просеку остварује зараду од око 77.800,00 динара и има месечне обуставе око 23.000,00 динара. Живи у породичној кући свога оца, а у истом дворишту у другој кући живе његови родитељи и брат са својом породицом. Нема обавезу издржавања другог лица осим малолетног детета. Набавља угаљ, за грејање куће и за струју месечно издваја око 10.000,00 динара и има уобичајене трошкове живота. Тужена-противтужиља ББ је једно време живела са дететом код својих родитеља, а у међувремену су се она и дете преселили у ... где живе у изнајмљеном једнособном стану за који плаћа закупнину 150 евра месечно, док за комуналне услуге издваја између 5.000,00 и 7.000,00 динара месечно, а за обданиште детета плаћа месечно 5.500,00 динара. Привремено је радила код приватника, а сада је на пробном раду и остварује месечну зараду од око 20.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да постоји обавеза тужиоца-противтуженог да доприноси издржавању малолетног детета са којим не живи, с тим што је првостепени суд нашао да висина доприноса треба да износи 18% од тужиоцеве нето месечне зараде коју остварује, док је другостепени суд нашао да се допринос тужиоца може повећати на 25% (што износи око 19.450,00 динара), имајући у виду потребу детета као повериоца издржавања, могућности тужиоца као дужника издржавања и животни стандард странака као родитеља, те минималну суму издржавања као корективни фактор. Своју одлуку другостепени суд је засновао на разлозима да је тужилац у могућности да досуђеним износом доприноси издржавању малолетног детета, а да се са тим износом, уз допринос мајке, може обезбедити онај ниво животног стандарда какав ужива и родитељ као давалац издржавања, при чему досуђеним неће бити угрожена егзистенција тужиоца.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право при одлучивању о висини новчане обавезе тужиоца у издржавању малолетног детета, која се ревизијом оспорава.

Сагласно члану 67. и 68. став 1. и 2. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр.18/05, 72/11 и 6/15), право и дужност родитеља је да се старају о деци, док према члану 73. и 154. став 1. Закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Према одредби члана 160. став 1. Породичног закона, висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања, и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна и о минималној суми издржавања, дефинисаној одредбом члана 160. став 4. истог закона. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (члан 160. став 2.), док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (члан 160. став 3.). Према члану 162. став 3. истог закона, ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

По оцени Врховног касационог суда, нису основани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права. Нижестепени судови су правилном

применом критеријума из цитираног члана 160. Породичног закона, адекватно утврдили потребе малолетног детета странака као уобичајене потребе детета старости 2 године, док је другостепени суд правилно одредио висину обавезе тужиоца да доприноси издржавању малолетног сина у досуђеном износу који је у складу са утврђеним реалним могућностима тужиоца и његовим животним стандардом. Досуђени износ, уз допринос мајке, како у новцу, тако и кроз рад, бригу и старање које свакодневно улаже, неопходан је за издржавање заједничког малолетног детета парничних странака, којим ће се омогућити најмање такав ниво животног стандарда какав ужива родитељ-дужник издржавања, овде тужилац. Плаћањем тог износа и према схватању овог суда, а супротно наводима ревизије, неће бити угрожена егзистенција тужиоца. При томе, тужилац у поступку није доказао да су средства кредита који отплаћује од зараде са месечном обуставом од око 23.000,00 динара искоришћена за потребе заједничког живота и заједнице домаћинства, док је иста постојала, да би ова чињеница утицала на висину његове обавезе.

Супротно ревизијским наводима, другостепени суд је правилно ценио све околности конкретног случаја које су од утицаја на висину обавезе тужиоца, док у претежном делу наводи ревизије упућују на погрешно оцењене имовинске прилике тужиоца. Такви наводи нису посебно разматрани будући да у смислу члана 407. став 2. ЗПП не представљају дозвољен ревизијски разлог. Узимајући у обзир све околности конкретног случаја - да су потребе малолетног детета утврђене према његовом узрасту, да оба родитеља остварују редовне месечне приходе и да тужилац нема обавезу издржавања других лица, другостепени суд је о обавези тужиоца одлучио у складу са чланом 160. ставови 1.-3. Породичног закона и висину његове обавезе одредио у смислу члана 162. став 2. истог закона.

Врховни касациони суд је имао у виду да ревизија не садржи посебне разлоге у делу одлуке о поверавању детета и одржавању личних контаката тужиоца са малолетним дететом, па одлуку није испитивао у том делу

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци, без детаљног образлагања своје одлуке, сходно одредби члана 414. став 2. ЗПП.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић